

Enkele kengetallen ontwikkelingssamenwerking

1. Trends in ontwikkelingslanden, mede dankzij hulp

- Extreme armoede gehalveerd in afgelopen 20 jaar.
- Kindersterfte, moedersterfte en ondervoeding gehalveerd in 20 jaar, terwijl bevolking verdubbeld.
- Polio bijna weg. AIDS-epidemie teruggedrongen. Sterfte malaria 60% verminderd sinds 2000.
- In 20 jaar 2,3 mld meer mensen toegang tot water.
- 80% kinderen in Afrika naar school, was 50% 20 jaar geleden. Meisjes nu net zo vaak als jongens.

Nlse bijdrage in bv 2015: 200.000 extra banen, 18 mln mensen beter gevoed, 1,2 mln vrouwen toegang tot anti-conceptie, 5 mln ha land ontmijsnd, 2 mln mensen toegang tot hernieuwbare energie

2. Tegelijkertijd enorme uitdagingen

In brede ring rond Europa (Afghanistan - Sahel): instabiliteit, bevolkingsgroei, klimaatverandering, armoede.

Humanitaire nood groter dan ooit

- 129 mln mensen in nood, waarvan 20 mln hongersnood vanwege conflict en droogte (VN, 2017).
- VN Appeal: USD 22,8 mld in 2017 nodig wereldwijd. Tot nu toe USD 2,7 mld binnen.
- Noodhulpbudget NL daalt van EUR 443 mln (2016) naar EUR 205 mln (vanaf 2018 p/j). Fair share NL is berekend op EUR 550 mln p/j (Oxfam).

Wereldwijd 65 miljoen vluchtelingen (2016), ruim 90% opgevangen in de regio

- Grote impact op gastgemeenschappen.
  - o Regio Syrië: 5 mln vluchtelingen (Turkije 3 mln, Libanon 1 mln, Jordanië 660.000, Irak 236.000, Egypte 120.000),
  - o Regio Hoorn: 2,5 mln vluchtelingen o.m. Uganda 800.000, Ethiopië 800.000.
- NL heeft geen structureel budget voor internationale migratie/opvang in de regio (in 2016 eenmalig EUR 260 mln). 'Fair share' is ca EUR 460 mln p/j voor zowel Syrië regio, Hoorn en Noord Afrika, inclusief middelen voor terugkeer asielzoekers en tegengaan smokkel (EUR 60 mln).
- Opvang in de regio van vluchteling kost 1/25^e deel van opvang van diezelfde vluchteling in NL.

Grote instabiliteit in Noordelijk Afrika, Sahel, Hoorn, Midden-Oosten

- Achterblijvende ontwikkeling, bevolkingsgroei en klimaatverandering hangen samen met honger, conflict, criminaliteit, radicalisering en uiteindelijk migratiestromen.
- Bevolkingsgroei Sub-Sahara Afrika: van 1,2 mld mensen (nu) naar 4 mld mensen in 2100
  - o Vier Sahellanden Mali, Burkina, Tsjaad en Niger tellen eind deze eeuw mogelijk 450 miljoen inwoners, bijna evenveel als het huidige inwonertal van de EU (514 mln).
  - o In 40 Afrikaanse landen is 50% bevolking onder de 20 jaar.
  - o Economische groei gaat bevolkingsgroei niet bijbenen.

Diplomatieke presentie in de regio is nodig, bv ambassade in Niger. Budget postennet is gedaald van 504 miljoen euro (2012) naar 458 (2017) naar 430 (2021).

Nog bijna 0,8 mld mensen extreem arm

- Grootste deel extreem arme mensen in komende jaren geconcentreerd in fragiele staten en in Afrika (momenteel ook nog in opkomende landen zoals India en Indonesië).
- Groot deel Sahel en Hoorn leeft onder armoede niveau (\$1.90/dag): Mali 51%, Niger 41%.

Klimaatverandering

- Klimaatverandering: NL-commitment aan Parijsakkoord. Financieel commitment voor NL in 2020 is 1,2 mld voor internationaal klimaatbeleid. In 2016 360 mln publiek en 300 mln privaat gefinancierd. Ambitie is 50% privaat. NL Invest biedt mogelijkheden

3. Huidige BHOS beleid

- Focus op 4 speerpunten, NL-kerncompetenties: Voedselzekerheid, Water, Veiligheid & Rechtsorde en Gezondheid (Familyplanning, HIV/aids). Zie bijlage voor overzicht budget.

4. Huidige meerjarenbegroting OS gaat van 0,69% (2016) naar 0,46% BNI/ODA (2020)

- Internationale afspraak (0,7% BNI), EU gemiddelde (0,51% BNI) en EU-15 (de 'oude' EU landen) gemiddelde (0,53% BNI). Buurlanden Duitsland (0,7%), VK (0,7%) halen norm in 2016.
- Huidig kabinet besloot tot structureel budget ODA: 0,7% BNI – EUR 1 mld. Door kasschuiven voor financiering asielinstroom is begroting 2018-2021 gedaald naar ca. 0,7% BNI – EUR 1,9 mld.

5. Begroten op BHOS is onvoorspelbaar door asieltorekening

- Onvoorspelbaarheid asielinstroom bemoeilijkt verantwoord begroten en effectieve uitvoering programma's. Asielinstroom wordt bij voorjaarsnota 2017 (onder voorbehoud) begroot op 22.500 asielzoekers, dwz EUR 400 mln per jaar (2018-2022). Afgeiopen jaren grote schommelingen, bv 60.000 asielzoekers in 2015: kosten ODA EUR 1,2 mld.
- Torekening is formeel bedoeld voor echte vluchtelingen, niet voor alle asielzoekers die geen status krijgen (ca 50% in 2016). Veel landen rekenen alleen echte vluchtelingen toe aan ODA.
- Het toerekeningsysteem heeft geen doelmatigheidsprikkels: Beleid is belegd bij VenJ, BHOS betaalt de kosten. Toerekenkosten per vluchteling in NL hoogste van Europa. Kosten per persoon in 2014:
  - o Nederland: EUR 24.000 pp
  - o Gemiddeld EU-15: EUR 11.000 pp
- Alternatieve opties: Plafond op toerekening/ alleen erkende vluchtelingen toerekenen/werken met een reserve om pieken en dalen op te vangen.

Ontwikkelingen ODA-budget

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ODA budget obv internationale afspraak 0,7% BNI (EUR mld)	4,8	5,0	5,2	5,3	5,5	5,7
Voorzien budget bij aanvang huidig kabinet (0,7% BNI – EUR 1 mld)		4,0	4,2	4,3	4,5	4,7
Beschikbaar budget voor nieuw kabinet (EUR ODA/BNI)	4,7	4,1	3,7	3,6	3,6	3,8
Beschikbaar budget als % ODA/BNI	0,68%	0,57%	0,49%	0,47%	0,46%	0,47%
Waarvan reeds vast ligt:						
Asieltorekening EUR mld*		0,7	0,4	0,3	0,3	0,3
Internationale contributies/wereldbank/apparaatskosten EUR mld		0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
EU-toerekening en afdracht Europees Ontwikkelingsfonds (EUR mld)		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Daadwerkelijk besteedbaar ODA Budget (EUR mld)	2,9	2,4	2,2	2,2	2,2	2,4

* NB: Asielinstroom geraamd op 42.000 in 2017, 38.000 in 2018 en 22.500 per jaar vanaf 2019.

Resterend ODA budget per BHOS Beleidsterrein in huidige begroting	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Speerpunt: Gezondheid/Family planning</i>	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
<i>Speerpunt: Veiligheid en rechtsorde</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Speerpunt: Voedselzekerheid</i>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
<i>Speerpunt: Water</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Vrouwenrechten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Klimaat	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Economie	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Partnerschappen Maatschappelijk middenveld	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Noodhulp	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2
Opvang in de Regio	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige beleidsterreinen (beurzen, VN, onverdeeld)	0,2	0,1	0,2	0,2	0,4
Totaal	2,4	2,2	2,2	2,2	2,4

[Door afrondingen kunnen deragen in werkelijkheid iets afwijken]